

RIO-KF-4104-33/2018

Bydgoszcz, dnia 19 lipca 2019 r.

Pani
Mariola Kuchcińska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Kolejowa 4
88-420 Rogowo

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 561 ze zm.) oraz § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747), Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przeprowadziła w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rogowie kontrolę problemową gospodarki finansowej udokumentowaną protokołem kontroli Nr RIO/KF/33/2019 z dnia 21 maja 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Pani Kierownik w dniu jego podpisania.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przekazuje Pani Kierownik niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W wyniku przeprowadzonej kontroli gospodarki finansowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieprowadzenie, w 2018 r. w rejestrze Dochody GOPS, ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg dłużników, zobowiązanych do wniesienia opłat za usługi opiekuńcze (strona 7 protokołu kontroli),

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Główna Księgowa, której Kierownik jednostki w dniu 11 stycznia 2010 r. powierzyła prowadzenie rachunkowości jednostki.

Ewidencja szczegółowa w powyższym zakresie została zaprowadzona od 2019 r., w związku z powyższym nie zachodzi konieczność wydania zaleceń pokontrolnych.

- niezarejestrowanie w 2018 r. w księgach rachunkowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” przypisów (odpisów) należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, wychowawczych oraz z funduszu alimentacyjnego wynikających z decyzji wydanych przez organ administracji publicznej (strony 19-21 protokołu kontroli),

Konsekwencją wskazanej powyżej nieprawidłowości było niewykazanie w księgach rachunkowych należności w łącznej kwocie 13.432,00 zł, co kontrolujący ustalili w oparciu o sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania poszczególnych zadań. Naruszone zostały zatem zasady prowadzenia ewidencji rachunkowej jednostki określone w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.), z którego wynika, że księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Kontrolujący ustalili, że należności z ww. tytułów nie zostały również wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponoszą Kierownik, która zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, odpowiada za całość gospodarki finansowej oraz Główna Księgowa, której Kierownik jednostki w dniu 11 stycznia 2010 r. powierzyła prowadzenie rachunkowości jednostki.

Z dniem 30 kwietnia 2019 r. w księgach rachunkowych jednostki ujęte zostały wskazane powyżej należności, w związku z powyższym odstąpiono od sformułowania wniosku pokontrolnego.

- ewidencjonowanie operacji gospodarczych bez zachowania systematyki, poprzez zaksięgowanie w 2018 r. poniesionych kosztów zasiłków celowych i okresowych w wysokości 197.764,10 zł na koncie 405 „*Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia*”, służącym do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń (strona 15 protokołu kontroli),

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Główna Księgowa, której Kierownik jednostki w dniu 11 stycznia 2010 r. powierzyła prowadzenie rachunkowości jednostki.

Począwszy do 2019 r. kontrolowana jednostka zaprzestała ujmowania ww. operacji na koncie 405 „*Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia*”, zatem nie zachodzi konieczność wydania zaleceń pokontrolnych.

- nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia za 2018 r., poprzez:
 - a) niewykazanie w sprawozdaniu planu (po zmianach), (strony 13-14 protokołu kontroli), Ustalono, że w objętym kontrolą sprawozdaniu nie wykazano planu w kolumnie 4 sprawozdania. Powyższe jest niezgodne z § 3 ust. 3 „*Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*”, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018, poz. 109).
 - b) wykazanie w sprawozdaniu należności, dochodów wykonanych, dochodów otrzymanych, należności pozostałych do zapłaty oraz zaległości netto w paragrafie 2360 „*Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami*”, które nie są dochodami Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej, a jednostki samorządu terytorialnego (strona 13 protokołu kontroli),

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Kierownik jednostki, która zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018, poz. 109 ze zm.), była zobowiązana sporządzać sprawozdanie rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

- nierzetelne sporządzenie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r., poprzez wykazanie w kolumnie „Wydatki wykonane” danych niezgodnych z danymi wynikającymi z księgowości analitycznej prowadzonej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” na łączną kwotę 152.892,45 zł (strony 10-12 protokołu kontroli, akta kontroli Nr 33/19/II/3-5),

Na podstawie ewidencji księgowej konta 130 (subkonto wydatków) stwierdzono różnice pomiędzy danymi zawartymi w księgach rachunkowych, a danymi wykazanymi w ww. sprawozdaniu w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej, wskazanych na ww. stronach protokołu kontroli oraz w aktach kontroli Nr 33/19/II/3. Kontrola ujawniła, że w sprawozdaniu:

- a) wykazano kwoty wyższe od kwot wynikających z ewidencji księgowej łącznie o 77.794,85 zł,
- b) ujęto kwoty niższe od kwot wynikających z ewidencji konta 130 łącznie o 58.398,68 zł,
- c) wykazano kwoty, które nie były ujęte w ewidencji księgowej konta 130 w łącznej wysokości 10.451,98 zł
- d) nie ujęto kwoty 6.246,94 zł, która wynikała z ewidencji księgowej konta 130.

W złożonych na powyższą okoliczność wyjaśnieniach Kierownik jednostki wskazała, że w sprawozdaniu wykazano kwoty niezgodne z ewidencją konta 130, „*bowiem zawiera ono również kwoty zrealizowanych wydatków na podstawie ewidencji księgowej konta 101 (kasa) oraz przesięgowania wydatków na podstawie ewidencji kont 240-3 oraz 201.*”

Wskazać należy, iż zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 3 załącznika Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109), w kolumnie „Wydatki wykonane” wykazuje się „*zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego (...)*”. Zatem wyłącznie dane wynikające z konta 130 (subkonto wydatków) podlegają wykazaniu w przedmiotowym sprawozdaniu, gdyż wyłącznie to konto służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków budżetowych objętych planem finansowym. Również środki pobrane z rachunku bankowego do kasy (konto 101) na zrealizowanie wypłat muszą zostać zaewidencjonowane w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej. Niedopuszczalne jest dokonywanie przeniesienia wydatków pomiędzy klasyfikacjami budżetowymi wyłącznie na kontach rozrachunkowych z pominięciem konta 130. Konta rozrachunkowe służą bowiem do ewidencji należności i roszczeń. Saldo końcowe Wn oznacza stan należności i roszczeń, natomiast saldo Ma - stan zobowiązań, a nie kwot wydatków, o które można korygować dane wynikające z ewidencji konta 130.

Odpowiedzialność ponosi Kierownik jednostki na § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.), która zobowiązana była sporządzić sprawozdanie rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, wykazując w nim dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, które nie zostały usunięte w trakcie wykonywania czynności kontrolnych, proszę Panią Kierownik o podjęcie działań, które wyeliminują wszystkie nieprawidłowości z prac podległych służb, usprawnią ich działalność oraz zapobiegną ich powstawaniu w przyszłości.

Wobec powyższego proszę o:

1. Prawidłowe i staranne sporządzanie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, poprzez:
 - a) przestrzeganie obowiązku wykazywania w kolumnie 4 sprawozdania planu po zmianach, zgodnie § 3 ust. 3 „*Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*”, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018, poz. 109 ze zm.),
 - b) zaprzestanie wykazywania, dochodów stanowiących dochód Gminy związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w § 2360, z uwagi na przepis § 6 ust. 4 w związku z § 6 ust. 2 pkt 1 „*Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*”, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. Przepis § 6 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia jednoznacznie wskazuje, że to jednostka samorządu terytorialnego w sprawozdaniu zbiorczym wykazuje „*Dochody potrącane na rzecz jednostki samorządu terytorialnego*”.
2. Rzetelne sporządzanie sprawozdania budżetowego Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, poprzez wykazywanie w kolumnie 6 „*Wydatki wykonane*” zrealizowanych wydatków na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 3 „*Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego*”, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.), w związku z § 9 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia.
3. Prowadzenie ewidencji na koncie 130 „*Rachunek bieżący jednostki*”, 201 „*Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*” oraz 240 „*Pozostałe rozrachunki*”, zgodnie z zasadami ich funkcjonowania, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.)

Zgodnie z art. 9 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy, uprzejmie proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia.

Przekazanie informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych niezgodnych z prawdą podlega karze określonej w art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Zastrzeżenia wnosi się za pośrednictwem Prezesa Izby na warunkach określonych w art. 9 ust. 4 i 5 ustawy.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Bydgoszczy

Maciej Słomiński

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Rogowo.